

ned fra broen og befandt mig liggende paa midtskibs dæk, jeg sprang op paa broen igjen og fik se 2den Styrmand i bestiklugaren, vi sprang til Styrbords livbaad, som vi fik sat paa vandet og roede bort fra skibet; vi var 9 mand i styrbords livbaad. »Nordpol« sank ca. 5 minutter efter eksplosionen, saa vi fik kun tid til at bjerge livet. Vi satte kursen mod land og ankom om aftenen kl. 8 til Cherchell.

Oplæst og vedtaget.

Fremstod 3die vidne, Hjalmar Rolman, født i Brunby i Sverige den 17/5 1885; han forklarer: Jeg kom paa vagt, som udgik, den 25/12 kl. 8 om morgenen; ved ca. 9¹/₂ tiden fik jeg se en damper ret forud, jeg varskoede strax 2den styrmand paa broen, samtidig blev jeg opmærksom paa en patruljebaad, som kom ned mod os og som heiste signaler, som jeg ikke kunde tyde, samtidig som den gav et par stød i fløiten; vi svarede med 1 stød i fløiten og strax derpaa skeede en voldsom eksplosion i forskibet foran broen omtrent ved No. 2 luge. Kul, rør, træstumper og vand fløi høit i luften; jeg sprang midtskibs til livbaaden, som man holdt paa at fire ned, hoppede ned i denne og kom os væk fra »Nordpol« netop lige før skibet sank. Jeg antager, at skibet sank ca. 5 minutter efter eksplosionen, vi fik kun tid til at springe i baadene og fik ikke reddet noget af vort tøj. Vi satte kursen mod land fordelt i 2 livbaader og ankom til Cherchell om aftenen kl. 8.

Oplæst og vedtaget.

Som 4de vidne fremstod: Lars Jacobsen, født den 10/11 1887 i Borre præstegjeld, 1ste maskinist ombord i »Nordpol«; han forklarer: Jeg kom paa vagt den 25/12 kl. 8 morgen, alting gik sin vanlige gang, indtil der blev slaaet halv fart til maskinen kl. ca. 9¹/₂, et øieblik efter skete en voldsom eksplosion, og vi stoppede øieblikkelig maskinen. Alle mand sprang paa dæk for at redde sig i sine respective livbaater, vi var ikke før kommen i baadene og et par skibslængder væk fra »Nordpol«, da denne gik under med baugen først. Jeg antager, at det kun var 5 minut-

ter efter eksplosionen, at skibet sank og tror bestemt at det var en torpedo, som havde ramt »Nordpol«, thi da vi kom til Cherchell efter ca. 10 timers seilads og roning, traf vi et engelsk skibsmandskab, som fortalte, at deres skib samme morgen var sænket af en U-baad, som førte tyskt flag og som tog Kapteinen tilfange. Det engelske skibs navn var saavidt jeg hørte »Clifftondale«.

Oplæst og vedtaget.

Kapteinens beretning blev derpaa oplæst for vidnerne. De erklærede paa forespørgsel, at de intet havde at bemærke ved sammes indhold.

Vidnerne, som ikke havde paa hørt hinandens forklaring, blev derefter edfæstede og forretningen avsluttedes.

N. H. Torp,
Consul p. i.

D/S »Skaala« (M. C. S. J.) av Bergen.

Reg.ton br.: 1129, last: kulbriketter, ødelagt 26de december 1917 paa reise fra Port Talbot til Rouen. Omkommet: 1 mand.

Aar 1918 den 4de januar avholdtes efter berømmelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av d/s »Skaalas« sænkning den 26de december 1917.

Forretningen administrerter av general-konsul W. Eckell, og som bisiddere fungerte fhv. skibsfører H. Stranger Sand og fhv. skibsfører Andreas Floor.

Kaptein Sven Tronstad, av Minde pr. Bergen, fremstod og forklarte, at han var fører av d/s »Skaala« av Bergen, kjendings-signal M.C.S.J., drægtig 1129 tons brutto, 663 tons netto, bygget av staal i Bergen i 1906, klasse 1 A 1 i Norsk Veritas, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, som tilhørte A/S D/S Skaala, disponent Adolph Halvorsen, Bergen, og som hadde en besætning av 16 mand foruten føreren, var paa reise fra Port Talbot til Rouen

med 1515 tons kulbriketter (værdi og assurance ubekjendt), da det den 26de december, klokken 2.45 eftermiddag, sank efter en eksplosion, som antas at skyldes en torpedo, 4 kvartmil vest av Prawle Point. Skibets 2den maskinist Emil Joachim Halfdan Woldseth, 30 aar, Solheimsviken, Bergen, omkom ved eksplosionen.

Da dagbøkerne er gaat tapt, indleverte dep. en skriftlig beretning av følgende indhold:

D/S »Skaala« avgik fra Port Talbot mandag den 24/12—17 klokken 2.5 em. med en ladning kulbriketter, bestemt for Rouen. Skibet hadde inde ca. 1515 tons last. Dybgaaende forut 15'0" agter 15'6". Skibet var i alle dele i fuld sjødygtig stand. Kompasserne blev korrigeret før avgang. Intet videre at bemerke før onsdag den 26de, da skibet blev torpedert uten varsel klokken omtrent 2.45 em. Skibet blev rammet om styrbord i agterkant av maskinrummet. Styrbords livbaat blev ødelagt av eksplosionen. Da skibet sank hurtig blev alle beordret til b.b. livbaat, som blev laaret i vandet. Skibet var da 4 kvm. vest av Prawl Pt. og ca. 1½ kvm. av land. 2den maskinisten var i maskinen da skibet blev rammet, saa man antager, at han blev dræpt av eksplosionen. 1ste maskinisten ropte ned i maskinrummet, men fik intet svar. 1ste styrmanden og kapteinen var ogsaa i maskindøren, men intet kunde høres eller sees til 2den maskinisten, da maskinrummet var fuldt av damp. Alle de andre av mandskapet, 16 mand var nu i livbaaten, og man satte da fra skibet og blev liggende i nærheten til skibet sank klokken 2.53 em. Klokken 3 em. blev mandskapet optaget av en engelsk torpedojager og blev landet i Dartmouth klokken 9 em.

London den 4/1—18.

S. Tronstad (sg).
fører.

Dep. henholder sig til det i beretningen anførte og tilføier paa forespørsel, at der ved leiligheten var pent veir, fralandsvind og smult vand. Dep. var i bestiklugaren og kom paa hodet ut. Alle ventiler i bestiklugaren sprang. Dep. gav styrmanden ordre til at laare bakbords livbaat og gik saa agterover

til maskindøren for at se efter 2den maskinisten. Men maskinrummet var fuldt av damp og begyndte at fylles med vand. Dep. tror, at skibet er blitt torpedert, da en mine vilde ha rammet forut for midtskibs. Ombord i den torpedojager, som tok dem op, blev der fortalt, at man hadde lugtet olje. Man hadde imidlertid ingenting seet.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-traadte.

Vidnerne fremstod, nemlig

1) styrmand Olaf Langstrøm, 22 aar, av Lillesand.

2) matros Bernardo Mendoza, 45 aar, av Talcahuano, Chile.

Edens betydning blev foreholdt vidnerne, som derefter fra-traadte undtagen

1ste vidne, styrmand Langstrøm, som forklarte, at han ved leiligheten hadde vagt. To à 3 minutter før eksplosionen var vidnet gaat ind med kapteinen i bestiklugaren, som var paa broen, for at se, hvor nær land de kunde seile. Eksplosionen, som indtraf om styrbord, sandsynligvis mellem maskinrummet og no. 3 rum, var voldsom. No. 3 luke blev sprængt op. Vidnet og kapteinen løp straks ut av bestiklugaren, og vidnet løp til bakbords livbaat og fik den laaret i vandet. Der var da vand paa agterdækket. Maskinen syntes at ha stoppet med en gang. Alle kom i baaten undtagen 2den maskinisten, som hadde vagt, og som man ikke saa noget til. Efter at alle var kommet i baaten, savnet man 2den maskinisten, og vidnet sprang over til styrbord, saa, at styrbords livbaat var gaat, sprang saa til maskindøren og fandt, at maskinen var fuld av damp. Ca. 5 minutter efter at man var kommet fra siden, sank skibet med agterenden først. Ca. 15 minutter senere blev man optat av en torpedojager.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-traadte.

2det vidne, matros Mendoza, fremstod og forklarte, at han ved leiligheten hadde utkik paa bakken. Vidnet hadde intet mistenkelig seet, men følte pludselig et sterkt støt. Eksplosionen maa ha fundet sted i maskinrummet, da der kom en masse damp op.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet, som ikke ønsket at avlægge ed, avga høitidelig forsikring om at ha talt sandhet.

1ste vidne fremstod, og kapteinens beretning blev oplæst for ham. Vidnet erklærte paa forespørgsel, at han intet hadde at bemærke til sammes indhold.

Vidnet blev derefter edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmærke.

Forretningen avsluttet.

Waldemar Eckell (sg).

H. Stranger Sand (sg). A. Floor (sg).

D/S »Tiro« (M. G. B. F.) av Sandefjord.

Reg.ton br.: 1442, last: kul, ødelagt 29de december 1917 paa reise fra Barry Dock til Rouen. Omkommet: 8 mand.

Aar 1918 den 3die januar avholdtes efter berømmelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av d/s »Tiros« torpedering den 29de december 1917.

Forretningen administrerter av vicekonsul Hjalmar Ohlsen, og som bisidderer fungerte fhv. kaptein H. Stranger Sand og kaptein Joh. K. I. Jacobsson, senest fører av d/s »Blaatind« av Aalesund.

Kapteinu Otto Paust, av Sandefjord, fremstod og forklarte, at han var fører av d/s »Tiro« av Sandefjord, kjendingssignal M.G.B.F., drægtig 1442 tons brutto, 858 tons netto, bygget av staal i Sunderland i 1910, klasse 1 A 1 i Norsk Veritas, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, der tilhørte Dampsk. A/S Gonvik, med bestyrende redere Christensen & Paulsen, Sandefjord, og som hadde en besætning av 17 mand foruten føreren, var paa reise fra Barry Dock til Rouen med 2081 tons kul (værdi og assurance ubekjendt) da det den 29de december sidstleden klokken 5.30 morgen blev torpedert 7 kvartmil nordvest til vest av Lizard. 8 mand omkom.

Da skibets dagbok var gaat tapt, fremlagde dep. en skriftlig fremstilling av begivenheten.

Denne var saalydende:

S/S »Tiro« av Sandefjord, 858—1442. M.G.B.F. Redere Christensen & Paulsen, Sandefjord.

Paa reise fra Barry til Rouen med en ladning kul paa 2081 tons. Dybg. forut 15'5"

agter 17'9". Alt i god og sjødygtig stand og baatene utsvinget for reisen. Avgik fra Barry klokken 10.30 fmd. den 28/12—1917 og styrte nedover Bristolkanalen efter givne instruksler. Alt gik vel indtil den 29/12—17 klokken 5.30 fmd. 7 i NW til W¹/₂W av Lizard, da s/s »Tiro« blev truffet av en torpedo paa b.b. side omtrent i agterkant av no. 2 luke. B.b. livbaat blev slaat bort under eksplosionen. Styrbord livbaat blev bemandet med fire mand og sat paa vandet, hvorefter stuardessen og to mand entret ned i den, men paa grund av skibets fart i øeblikket og den store sjø fylldes baaten og tøynet rundt, hvorved 1ste maskinisten og stuardessen blev borte. Derpaa sprang de gjenværende til flaaen paa agterdækket. Omtrent 1 minut efterat man kom dit, og idet skibet stadig krænget over til b.b. synkende med forskibet og alt, kastedes flaaen og de som befandt sig paa den klar ned til b.b. side i sjøen, og skibet syntes at komme over os. 2 mand blev tat op paa flaaen, de hoppet i vandet fra poppen, da skibet sank klokken 5.33 fmd. d.d. Livbaaten kom straks i nærheten av flaaen og da hørtes rop om hjelp. Livbaaten kom sig hen og reddet ham. Undervandsbaaten kom da op langs siden paa flaaen og spurte hvad nationalitet skibet var. Der svartes: »Vi er norske«, hvorefter u-baaten straks blev borte.

I livbaaten var da ialt 5 mand og paa flaaen 6 mand og en kvinde. Mandskapet i livbaaten blev optat ved 7tiden om morgenen med undtagelse av en mand, som døde i livbaaten og blev skyllet overbord. Indbragt til Falmouth hvor en mand døde.

Mandskapet paa flaaen blev optat klokken 9.30 fmd. s. d. av Amerikansk S/S »Huston« og landsat i Penzance klokken 2 emd, s. d. Der blæste en storm av ONO og det var bitende koldt med maanelys.

Journalen og alle skibspapirer gik tapt.

London den 3/1—1918.

Otto Paust (sg).
fører.

Dep. henholdt sig til denne og forklarte videre, at han ikke var paa dæk, da skibet blev torpedert. Men da en undervandsbaat